

FORDELING OG FORFORDDELING.

Alle skal vi ha rasjoneringskort - både vi som går til vårt daglige arbeid og de som har måttet slippe alt for å skuffe tyskerne i deres mobiliseringsplaner - det er vår mening. For at dette fordelingsprinsipp kunne gjennomføres måtte vi gå til beslaglegging av en del rasjoneringskort.

Men ingen skal ha flere rasjoneringshefter - da er vi inne på forfordelingen. Det er en kjent sak at det helt siden rasjoneringen begynte har vært notert og omsatt rasjoneringshefter på svartebørsen. Ved hver kortutdeling har det lek- ket ut kort fra lagre og forsyningsnemder gjennom hendene på folk som helst ikke burde ha vært der for å bli omsatt av profesjonelle svartebørshandlere. - Kortene har vært satt i omlop utelukkende for å skaffe mannen ved lekasjen en jevn og sikker inntekt.

Opprettholdelsen av forfordelingen er ingen av oss interessert i - bortsett fra kjøper og selger. Det er vanskelig nok for den enkelte å få det han skal ha på kortet sitt om ikke vanskene skal økes ved at naboen varter opp med flere kort.

Nei - la oss holde på fordelingsprinsippet - alle skal ha sitt rasjoneringshefte - selv de som ikke eter sitt brød i sitt ansikts sved for tyskerne. - Men forfordelingen - svartebørsomsetningen av rasjoneringskort må vekke.

Vi har serget for at fordelingen kan skje. La oss samtidig ta oss av forfordelingen. Anmeld svartebørshandlere som handler med rasjoneringshefter så vi kan få stoppet trafikken - den har foregått altfor lenge.

U K E O V E R S I K T.

Paris' fall og Romanias kapitulasjon på samme dag viser med hvilken fart det nå bærer mot krigens slutt. En etter en går støttepillarene under det tyske tyrannvalde overende, og nye voldsomme støt mot de gjenstående er umiddelbart forestående.

I Frankrike har tyskerne lidt sitt mest avgjørende nederlag i denne krig. 7. arme, blomsten av den tyske forsvarsmakt som skulle sikre den avgjørende seier over vestmaktene, er slått i bunn og grunn, har tapt over halvparten av sine styrker og faller i kaotisk uorden tilbake mot nedre Seine - en elv uten bruer - masakrert av fly og forfølgende mekaniske styrker, truet med nye omfatninger. De tyske tap i Frankrike er alt oppe i over 400.000 mann, med tilsvarende mengder materiell, og det er et spørsmål om der - med henblikk på den truende russiske kjempeoffensiv i øst - overhodet kan

avsees styrker fra den strategiske reserve (som er liten nok) for å fange opp den allierte offensiv far i den tyske hovedforsvarslinje ved grensen. Den del av Frankrike som ligger mellom elvene Loire og Rhone later det til at tyskerne alt har avskrevet; allierte panserkolonner støtter nesten uhindret fram på kryss og tvers, og partisanene gjør en glimrende innsats. Spørsmålet synes bare å være hvor store styrker av v. Blaskowitz' arme det er mulig å få trukket intakt tilbake. Et forsvar av NØ-Frankrike kan kanskje enda etableres, delvis støttet til Magot-linjen som tyskerne har forsøkt å ombygge til forsvar mot vest, men det blir neppe lenge før de må falle tilbake på sin egen "Vestvoll". Festningen Europa viste seg i Frankrike å være bare en tynn kystmur; da man hadde slått hull på den, fulgte i løpet av 3 uker en fullstendig kollaps for det tyske forsvar.

Situasjonen i Sørøsteuropa, er like bekymringsfull for tyskerne. Det er ennå ikke klart i hvilken utstrekning tyskerne kan og vil holde Romania på tross av romenernes vilje, men det lite sannsynlig at de for øyeblikket har kreft til å gjennomføre et liknende kup som i Italia ifjor. I alle tilfeller er hele det tyske systemet i SØ brakt til å vakle. Romania har vært Hitles mest hundetro vasall, og dets sammenbrudd kan få de mest vidtgående følger i dette labile hjørne av Europa. Den strategiske situasjon er fullstendig omkastet, og Berlin står overfor høyst problematiske avgjørelser når det gjelder spørsmålet om hva man skal forsøke å holde ett tapet av 30-40 romenske divisjoner og den østlige bastion av Balkanforsvaret. Man må forutsette at Bulgaria, som lenge har hatt fredsfølelse overfor vestmaktene og har bestrebt seg for å bedre forholdet til Russland (som det ikke er i krig med), nå vil trekke seg ut av forbundet med Tyskland og kalle hjem sine besetningsstyrker fra Jugoslavia og Hellas, en ny komplikasjon i disse typiske partisan-land. Å opprettholde den tyske okkupasjon av Hellas etter det, blir en vanskelig for ikke å si umulig oppgave, idet styrkene blir avskåret fra hjemlandet ved bulgarsk og partisanbesatt jugoslavisk territorium. Ja det er vel et stort spørsmål om ikke også de tydelige deler av Jugoslavia må oppgis. Det kan igjen få avgjørende følger for den tyske Italiafront, som allerede har mistet sin flankebeskyttelse i vest ved utviklingen i Frankrike, og anglo-amerikanske aksjoner mot Balkan - og videre opp gjennom Donaudalen? - er under de foreliggende omstendigheter en nærliggende mulighet.

Hvis tyskerne ikke klarer å mestre situasjon i Romania, må man forutse en drastisk frontfor- kortning i sør, med tilbaketrekning til en linje langs Alpene fra den sveitsiske grense, over de

slik at altså Ungarn kom til å ligge innenfor muren. En slik konsentrasjon ville naturligvis være troppebesparende (forutsatt at det lykkes å trekke styrkene noenlunde intakt tilbake, hvilket er høyst tvilsomt!), men hvor lenge vil Tyskland innenfor et så snøvert område kunne skaffe råstoffer til krigsindustrien og mat til befolkningen, troppene og de 15-20 millioner krigsfanger og utenlandske slavearbeidere, som i seg selv er et uhyggelig uro-moment? Alt tapet av de romanske oljekilder ville kunne være avgjørende for Tysklands evne til å føre krig, og ingen vet hvor lenge indre og ytre begivenheter tillater nazistene å beholde matbøden Ungarn. Utviklingen i sør kan også snart få følger i nord; hvis ikke finnene nå forstår hva klokken er slagen og trekker seg ut av krigen, må de være vanvittige, og faller den finske front bort, kan det bli fullstendig formålsløst for tyskerne å holde Norge.

Og midt oppe i denne rivende utvikling i vest og sør forbereder russerne sin etter alt å dømme største offensiv mot Baltikum, Øst-Preussen, Vest-Polen og Schlesien, et støt inn i vitale tyske områder, militært som økonomisk. Det blir mer og mer klart at vi står foran siste akt.

N O R G E S N Y T T.

Etter spesielt oppdrag fra partiet (antagelig ved Astrup) er de tidligere kontrollører ved rasjoneringskontoret, Brataas og Frydenlund, blitt overflyttet til arbeidsformidlingen for å kontrollere at de innsendte lister til rasjoneringskontoret fra bedriftene er i overensstemmelse med det virkelige arbeiderantall. Hensikten er på denne måte å finne ut alle som er inntatt i bedriftene uten å ha fått godkjenning gjennom arbeidsformidlingen. Disse vil vel neppe kunne regne med å få godkjent ansettelsen og blir antagelig straks beordret til "annet arbeid".

I den senere tid er foretatt en rekke sabotasjeakter mot tyske olje og bensindepoter her i landet. I Mils anlegg i Drammen brant natt til mandag over 100.000 liter Solarolje og over 300.000 liter bensin. I Soon gikk det i forrige uke tapt 400.000 liter olje.

N Y H E T E N E T O R S D A G.

Onsdag aften ble det gjennom den romanske radio sendt ut en proklamasjon fra kong Mikael der det hetes at Romania har godtatt fredsvilkårene fra Russland, England og Amerika. Alle stridshandlinger mot de allierte opphører og den romanske hær slutter opp ved de allierte styrker. Kong Mikael slutter sitt opprop med: "Ved de alliertes side og med deres hjelp skal vi gå over de grenser som urettmessig ble pålagt oss i Wien." - Det siktes her til de deler av Romania som ble innlemmet i Ungarn. Antonescu er antagelig rømt til Tyskland og general Senatescu har dannet en ny samlingsregjering. Det meldes om kamper mellom romanske og tyske styrker. De to tyske armeer i Romania befinner seg i en ytterst farlig situasjon og de russiske armeer under marskalk Tolbukhin og Malinovski er nå frigjort for et framstøt langs Donaudalen inn i hjertet av Tyskland. Bruddet med Romania betyr en katastrofe for Tysk-

land. Romania er den første vasallstat som bryter med Tyskland og det ventes at Bulgaria vil følge etter.

Vestfronten. Paris ble onsdag befridd av franske innlandsstyrker. Denne strålende seier for de franske styrker ble vunnet i løpet av fire dager fra lørdag til onsdag. 50.000 bevapnede patrioter, støttet av flere hundre tusen ubevapnede, jaget undertrykkerne ut av byen. Tyskerne kjempet med tanks og lett artilleri, men deres angrep ble brutt mot Ile de Cite som ligger midt i Seinen og ble forsvart av det franske politi. Franske og amerikanske tropper har torsdag rykket inn i byen. Amerikanerne fortsetter sitt framstøt Ø for Paris i retning Nancy og Strassbourg. Det bevares taushet om general Pattons panserstyrker, men det sies at de nærmer seg Troyes etter å ha inntatt Sens. Det er intet som tyder på organisert tysk motstand og det tyske tilbaketog minner mer og mer om planløs flukt. Andre amerikanske styrker har inntatt Maux ved Marne og er i ferd med å slutte ringen rundt Paris. V for Paris rykker de allierte mot Somme og Pas de Calais og stod onsdag 100 km fra Belgias grense. Belgiske styrker deltar i kampene. Amerikanske styrker rykker mot vest, syd for Seinen og nærmer seg Rouen. Britiske og kanadiske styrker nærmer seg Seinenes munning, overfor Le Havre, og truer sammen med amerikanske framstøt å innringe restene av 7. tyske arme. - Etter en framrykning på 147 km på en dag inntok amerikanerne Grenoble og nærmer seg Lyon. De avskjærer derved de tyske armeer i Syd-Frankrike under von Blaskowitz deres siste retrettvei. Iflg. de siste meldinger har amerikanerne etter å ha inntatt Annecy nådd den sveitsiske grense. Marseille ble onsdag befridd av innlandsstyrkene og Toulon er så å si befridd. Franske patrioter behersker hele distriktet på vestsiden av Rhonen. Amerikanske styrker som rykker mot S har inntatt Bordeaux og franske innlandsstyrker behersker så å si hele grensen til Spania. Det anslås at halve Frankrike er befridd og at de allierte har tilbakelagt 2/3 av veien tvers over Frankrike. - Kong Haakon har sendt gratulasjonstelegram til de Gaulle i anledning Paris' befrielse.

Østfronten. Før Romanias kapitulasjon hadde den russiske offensiv i dette avsnitt voldsom framgang og erobret en rekke byer. Russerne har innledet en ny kraftig offensiv mot Krakau og nærmer seg Tarnow etter å ha inntatt Debica; viktig sentrum for flyfabrikasjon. Ved Varsjava er voldsomme tyske angrep slått tilbake. Den russiske framrykning fortsetter NØ for Varsjava og likeledes går de fram i Lomza-området. Det meldes om framgang V for Dorpat.

Italia. De allierte rykker fram langs Adriaterhavet og har nådd Metaurofloden på bred front. Tyskerne trekker seg tilbake i Firenze-området, og det meldes om forvirrede tyske troppebevegelser i Nord-Italia.

Flyangrep. 1.300 tunge amerikanske bombefly fra Stor-Britania angrep idag mål i Tyskland og Tsjekkoslovakia. Mosquitos angrep i dag mål i Köln. **Tyskland.** Von Kluge er erstattet av Model i vest og von Brauchitz med Halder som nestkommanderende overtar Ø-fronten. V. Brauchitz har fått fullmakt til å handle uavhengig av Hitlers hovedkvarter. - Det tyske folk er ikke underrettet om Romania.